

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1927

Vragen van het lid **Nijboer** (PvdA) aan de Minister van Financiën over *de voorlichting van banken aan het midden- en kleinbedrijf (MKB) over de risico's van derivaten zoals renteswaps naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank in Den Bosch* (ingezonden 17 april 2014).

Mededeling van Minister **Dijsselbloem** (Financiën) (ontvangen 13 mei 2014).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Forse claims dreigen bij Rabo over renteswaps»?¹

Vraag 2

Deelt u de mening dat banken MKB-ondernemers afdoende moeten voorlichten over de risico's die kleven aan het afsluiten van renteswaps zoals het risico op een negatieve marktwaarde van het derivaat bij tussentijdse beëindiging?

Vraag 3

Kunt u de uitleg die de rechtbank Den Bosch gaf aan de zorgplicht in de betreffende casus nader toelichten? Wat zijn naar uw mening de implicaties hiervan voor de bescherming van professionele en niet-professionele klanten binnen de MiFID-classificatie?² Bent u het ermee eens dat kleine MKB-ondernemers en zelfstandigen zonder personeel (ZZP'ers) ook beschermd moeten worden tegen agressieve verkoop van banken?

Vraag 4

Verwacht u dat de uitspraak van de rechtbank in Den Bosch aanleiding zal zijn voor een grote hoeveelheid nieuwe zaken over door MKB'ers afgesloten renteswaps?

¹ NRC Handelsblad. «Forse claims dreigen bij Rabo over renteswaps», 2 april 2014.

² Het Financieele Dagblad. «Rechter schept precedent met vergaande zorgplicht bank», 4 april 2014.

Vraag 5

Vindt u, gelet op de conclusie van de rapportage rentederivaten van de AFM³ uit september 2013 dat banken onduidelijk zijn in hun advies en onevenwichtig in hun informatieverstrekking en cliëntclassificatie, het geëigend dat banken nog steeds rentederivaten op «execution only» basis kunnen aanbieden aan MKB-ondernemers waardoor zij de zorgplicht kunnen omzeilen?

Vraag 6

Zijn MKB-klienten naar uw oordeel afdoende geïnformeerd over de risico's die kleven aan derivaten, zoals liquiditeitsrisico's en torenhoge boetes bij tussentijdse opzeggingen? Zo nee, wat is dan de verantwoordelijkheid van banken om klienten die met deze risico's geconfronteerd worden te helpen? Doen banken dat in uw ogen voldoende?

Vraag 7

Deelt u de inschatting van financieel adviesbureau Cadension dat voor het Nederlandse MKB afgesloten rentederivaten voor € 3.9 miljard onder water staan waarbij ongeveer een op de drie MKB-bedrijven een derivaat heeft afgesloten?⁴ Kunt u een inschatting geven van de gemiddelde negatieve waarde per derivaat?

Vraag 8

Zal de AFM in haar vervolgonderzoek, naar aanleiding van de conclusies uit haar rapport uit september 2013, ook een nadere inventarisatie geven van de omvang van het derivatenprobleem voor het Nederlandse MKB? Wanneer wordt dit vervolgonderzoek van de AFM naar verwachting gepubliceerd?

Vraag 9

Bieden Nederlandse banken (of verzekeraars) producten aan waarmee MKB-ondernemers zich kunnen verzekeren tegen de negatieve marktwaarde van een derivaat bij tussentijdse beëindiging gedurende de looptijd van een derivaat? Welke voor- en nadelen ziet u aan een dergelijk product?

Mededeling

Hierbij deel ik u mede dat ik de door het lid Nijboer (PvdA) gestelde vragen over de voorlichting van banken aan het midden- en kleinbedrijf (MKB) over de risico's van derivaten zoals renteswaps naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank in Den Bosch, die mij zijn toegezonden op 17 april 2014, niet binnen de door u gestelde termijn kan beantwoorden. Het verzamelen van de benodigde informatie voor de beantwoording vergt meer tijd. Ik verwacht de beantwoording tegelijkertijd met mijn reactie op de vragen en opmerkingen vanuit de fracties in het kader van het schriftelijk overleg over rentederivaten bij het MKB naar uw Kamer te kunnen toezenden.

³ Autoriteit Financiële Markten. «Dienstverlening banken aan midden- en kleinbedrijf bij afsluiten rentederivaten voor verbetering vatbaar», 25 september 2013. Link: <http://www.afm.nl/professionals/afm-actueel/nieuws/2013/sep/rapport-rentederivaten.aspx>

⁴ Het Financieele Dagblad. «Mkb voor € 4 miljard in de min op rentederivaten», 4 april 2014.